

Remissvar "Ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter"

Generella synpunkter

Regionala Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten (RKM i Norrbotten) är positiva till att ytterligare statliga medel avsätts för att öka den nationella tillgången till kollektivtrafikens biljetter. Det är ett prioriterat förbättringsområde för att förenkla för resenärerna och därmed ha förutsättningar att öka antalet resor med kollektivtrafiken i landet!

RKM i Norrbotten ställer dock sig frågande till hanteringen av dessa statliga bidrag. Som förslaget är utformat så finns det möjligheter för samtliga RKM att söka bidrag för sina respektive projekt, vilket är positivt då olika län har kommit olika långt i sitt arbete med förenklade biljettsystem. Risken är dock att det blir en spretighet och segmentering i landet då olika projekt bedrivs av olika organisationer. RKM i Norrbotten anser därför att det borde finnas en tydligare nationell samordning av arbetet och att en nationell projektledare borde utses. Ett förslag är att respektive RKM därefter skulle söka bidrag för det arbete som de genomför i länet inom ramarna för det nationella projektet. På så sätt skulle det vara möjligt för respektive RKM att arbeta vidare utifrån den situation som länet befinner sig i, men med en tydlig nationell styrning.

Norrbotten är ett län som angränsar till grannlandet Västerbotten, men även till två länder Finland och Norge vilket gör länet unikt. I gränsregionerna sker ett omfattande resande av arbets- och studieresor, tjänsteresor samt besöksresor. RKM i Norrbotten anser att förordningen bör vara utformad på ett sådant sätt att det även möjliggör samverkan kring gränsöverskridande biljetter.

Syfte

RKM i Norrbotten anser att syftet med stödet är bra och prioriterat. Men för att uppnå syftet behövs en tydligare nationell styrning och än mer stöd i processen för att nå fram.

Område

- a) Förenklad biljettstruktur avseende regelverk och villkor – detta kan vara svårt att uppnå och det finns också risker i att arbeta med detta på regional nivå då resultatet kan bli segmenterat. Men det är ändå viktigt att påbörja ett arbete i frågan.
- b) Förenklade köp av biljetter - ett prioriterat område för att underlätta för resenärer. Norrbotten har ett 10-tal bolag som bedriver trafik och det finns mycket att göra inom detta område även inom länet
- c) Nationella biljettsamarbeten- ett viktigt område som förutsätter koordinering mellan länen och skulle gynnas av en nationell styrning/ samordning.
- d) Återförsäljning för att nå nya kunder och sammanhang – i grunden är det positivt för resenären att kunna köpa biljetter genom olika kanaler, men RKM ser risker med detta

Datum: 2022-11-01 Dnr I2022/01472

område och anser därför att det inte bör finnas med i uppdraget. De risker som vi har identifierat är att distributionskostnaderna för återförsäljarna tillkommer och att biljetterna på så sätt kan bli dyrare för resenären och att alla resenärer inte känner till att priserna skiljer sig beroende på från vilken aktör de köper biljetten. Ett exempel på detta som finns idag är att en resa med Norrtåg blir dyrare för resenären då hen köper biljetten via SJ istället för via Norrtåg/Vy, vilket få resenärer känner till – och i synnerhet inte de som kommer från andra regioner i landet. Vi ser också att det kan finnas en risk för en ökad offentlig finansiering för att etablera och förvalta återförsäljning via externa aktörer samt att det kan bli kortsiktiga lösningar då externa aktörer med kort varsel kan avsluta sin försäljning/ distribution av biljetterna.

Tid

RKM i Norrbotten anser att det är orimligt att hinna använda den avsatta budgeten för år 2022. En kort tidsperiod för att ansöka om medel riskerar att bidra till att projekten inte blir tillräckligt genomtänkta och prioriterade. Ytterligare en svårighet med den föreslagna tidsperioden är att genomföra kvalitetssäkra upphandlingsprocesser för eventuella konsultkostnader eller liknande för år 2022. RKM i Norrbotten föreslår därför att tidsperioden skjuts fram till år 2023-2024.

Redovisning

RKM i Norrbotten anser att det är rimligt att ansvaret för upphandling åläggs sökande Regionala Kollektivtrafikmyndigheter.

RKM i Norrbotten menar vidare att det kan vara svårt att på kort tid redovisa vilka effekter projektet når med tanke på att effekterna från ett förändrings-/ förbättringsarbete oftast inte visar sig förrän efter ett antal år. Det är däremot rimligt att sökande Regionala Kollektivtrafikmyndighet kan redovisa vilka aktiviteter som genomförts och vad syftet med dem har varit.

Stödberättigande kostnader

RKM i Norrbotten tycker att det finns en utmaning i att begränsa möjligheter till stöd om åtgärder har påbörjats. Många gånger genomförs stora, komplexa förbättringsarbeten i flera steg och pågår under många år. RKM i Norrbotten anser därför att det bör vara möjligt att bli beviljad stöd för kommande aktiviteter även om det är en påbörjad förändringsprocess, under förutsättning att projektet faller inom ramen för syftet och de föreslagna åtgärdsområdena.

Medfinansiering

RKM i Norrbotten anser att det saknas ett resonemang kring övrig medfinansiering av satsningarna.

Urvalskriterier

RKM i Norrbotten vill säkerställa att de urvalskriterier som Trafikverket enligt förordningsförslaget har befogenhet över baseras på fler faktorer än antal invånare som gynnas av satsningen. Andra kriterier skulle kunna vara upptagningsområde, antal kilometer, behovet av en förbättrad samordning etc.